

Is kinderopvang in Nederland wettelijk geregeld?

Rechten en plichten van werkgevers en werknemers in het kader van kinderopvang werden tot 2005 doorgaans in de CAO geregeld, waarbij afhankelijk van de branche belangrijke verschillen konden optreden. De wetgeving van de overheid beperkte zich tot randvoorwaarden, maar sinds 1 januari 2005 is de Wet Basisvoorziening Kinderopvang (WBK) richtinggevend.

Hoe verhouden CAO-regelingen zich tot de nieuwe Wet Kinderopvang?

De wet gaat bóven de CAO. Daarom is het belangrijk dat de verplichting van de werkgever om mee te betalen aan de kinderopvang als het ware een nieuwe (verhoogde) bodemregeling voor CAO's impliceert.

Waarom een Wet basisvoorziening kinderopvang?

De afgelopen jaren is de kinderopvang sterk gegroeid waardoor wettelijke kaders en regelingen niet meer aansloten op de praktijk. Een praktijk die ook steeds hogere eisen ging stellen. Het toenmalige ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft, samen met de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Financiën een nieuwe wet gemaakt die bijdraagt aan een verbetering van de kinderopvang: de Wet basisvoorziening kinderopvang (Wbk).

Wat regelt de Wet basisvoorziening kinderopvang?

De bedoeling is om het ouders makkelijker te maken om werk en zorg voor kinderen te kunnen combineren. De belangrijkste punten in de Wbk zijn:

- de financiering van de kinderopvang door ouder, werkgever en overheid samen,
- het regelen van de kwaliteit,
- het toezicht op de kwaliteit en
- de medezeggenschap van ouders

Wat verstaat de Wet basisvoorziening kinderopvang onder kinderopvang?

Onder kinderopvang verstaat de Wbk het 'bedrijfsmatig' opvangen (en het mede opvoeden) van kinderen.

Welke vormen van kinderopvang vallen onder de Wet basisvoorziening kinderopvang?

De volgende vormen van kinderopvang vallen onder de Wbk en hebben dus te maken met de nieuwe financiering en de landelijke kwaliteitseisen.

Dagopvang

Dit is dagopvang waar kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende een of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen.

Buitenschoolse opvang

Buitenschoolse opvang is opvang van kinderen van vier tot ongeveer 12 jaar (tot en met het moment waarop ze de basisschool verlaten) vóór en na schooltijd of in de vakanties.

Gastouderopvang

Gastouderopvang is opvang van kinderen in de woning van de gastouder of de vraagouder. Deze mag maximaal vier kinderen (exclusief eigen kinderen) onder de hoede nemen. Onder de Wbk vallen alleen gastouders die zijn aangemeld bij een geregistreerd gastouderbureau.

Ouderparticipatiecrèches

Ook ouderparticipatiecrèches, waarin een groep ouders beurtelings hun eigen kinderen opvangt, vallen onder de Wbk. Van bijvoorbeeld opleidingseisen zijn zij vrijgesteld, alle overige kwaliteitseisen gelden wel.

Innovatieve gastouderopvang

Vanaf eind april 2005 is een nieuwe vorm van gastouderopvang mogelijk geworden: innovatieve gastouderopvang. Wat houdt het in?

- De gastouder mag 6 'niet eigen' kinderen opvangen.
- Ook mag gastouderopvang op het woonadres van de gastouder of de vraagouder plaatsvinden.

Valt informele kinderopvang ook onder de wet?

De Wet basisvoorziening kinderopvang gaat nadrukkelijk niet over vrienden-/familiediensten of een incidentele oppas (de zogenaamde informele kinderopvang). Ook het 'overblijven' van schoolgaande kinderen ("tussenschoolse opvang") valt niet onder deze wet. Peuterspeelzalen en tieneropvang vallen ook niet onder de wet.

Wat zijn de beroepskwalificaties voor personeel in de kinderopvang?

De Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen bepaalt dat u alleen gekwalificeerd personeel in dienst mag nemen. De beroepskwalificaties verschillen per functie. Voor de functie pedagogisch medewerker bijvoorbeeld geldt een opleidingseis. Bij andere functies gaat het om een minimaal werk- en opleidingsniveau. De vereiste beroepskwalificaties zijn terug te vinden terug in het functieboek dat onderdeel is van de [cao Kinderopvang](#).

Voor de houder van een gastouderbureau gelden geen opleidingseisen. De houder kan geen gastouder zijn bij het eigen gastouderbureau. Ook kan de houder niet als ouder gebruikmaken van de diensten van het gastouderbureau. De houder kan wel bemiddelingsmedewerker zijn bij het eigen gastouderbureau. Gastouders en bemiddelingsmedewerkers moeten voldoende pedagogische kennis en vaardigheden hebben. Sinds 1 januari 2012 geldt een nieuwe kwalificatie-eis voor bemiddelingsmedewerkers (zie functieboek - bijlage 5 cao).

Kennen de kwaliteitseisen kinderopvang een wettelijke grondslag?

De kwaliteitseisen voor de kinderopvang en peuterspeelzalen zijn opgenomen in wettelijke regels. De eisen staan in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen en de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen 2012. Voorheen stonden de kwaliteitseisen in de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen 2012. De Raad van State vond dat de beleidsregels onvoldoende basis boden voor gemeenten om sancties op te kunnen leggen aan kinderopvangorganisaties. De gemeente kon alleen een waarschuwing of aanwijzing geven.

